Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2507

2024 9 27

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2024/2507

2024 m. rugsėjo 26 d.

kuriuo dėl *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) patekimo į Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonių iš dalies keičiamas ir ištaisomas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1201 ir dėl augalų rūšių, kurioms netaikoma išimtis dėl reikalavimo augalų pasuose nurodyti atsekamumo kodą, sąrašo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1770

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB ([1]), ypač į jo 28 straipsnio 1 dalies a, d, e, f, h punktus, 28 straipsnio 2 dalį ir 83 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/1201 ([2]) numatytos *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) (toliau – nurodytasis kenkėjas) patekimo į Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonės;

(2) remiantis patirtimi, įgyta nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. taikant Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/1201, tikslinga peržiūrėti kai kurias jo nuostatas;

(3) trūksta aiškumo dėl atitinkamų nurodytojo kenkėjo pernešėjų tapatybės. Dėl šios priežasties ir remiantis žiniomis, sukauptomis aptikus nurodytąjį kenkėją, atitinkamų užkrato pernešėjų apibrėžtyje turėtų būti nurodyta, kad tai yra vabzdžiai *Cicadomorpha*, kurie žinomi kaip pernešantys nurodytąjį kenkėją ant augalų, arba bet kurie kiti vabzdžiai, kurie įtariami pernešantys nurodytąjį kenkėją ant augalų;

(4) nurodytasis kenkėjas aptiktas užkrėtimo požymių turinčiuose augaluose, kurie neįtraukti į augalų šeimininkų sąrašą. Todėl, įtarus, kad augalai gali būti užkrėsti, atliekant metinius tyrimus pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 2 straipsnį, turėtų būti tiriami ne tik augalai šeimininkai, bet ir kitų rūšių augalai. Taip pat, siekiant užtikrinti, kad nurodytasis kenkėjas būtų aptiktas kuo anksčiau, atliekant tuos tyrimus turėtų būti užtikrinta galimybė ištirti, ar nurodytojo kenkėjo nėra užkrato pernešėjuose;

(5) be to, teritorijose, kuriose kenkėjas neaptinkamas, kai kuriais atvejais valstybėms narėms arba trečiosioms šalims sunku atlikti tyrimus siekiant bent 80 % pasikliovimo lygmeniu nustatyti, kad užkrėstų augalų yra 1 %. Todėl 2 straipsnio 4 dalyje, 28 straipsnio a punkte ir 29 straipsnio a punkte nebūtina nurodyti pasikliovimo lygmens ir numatomo paplitimo. Vietoj to valstybėms narėms ir trečiosioms šalims turėtų būti suteikta galimybė nuspręsti dėl pasikliovimo lygmens ir numatomo paplitimo atliekant tyrimus jų teritorijose, vadovaujantis Europos maisto saugos tarnybos (toliau – Tarnyba) parengtomis statistiškai patikimų ir rizika grindžiamų *Xylella fastidiosa* tyrimų gairėmis ([3]);

(6) siekiant užtikrinti tinkamą fitosanitarinės apsaugos lygį, 2 straipsnyje taip pat būtina paaiškinti, kad tais atvejais, kai nurodytasis kenkėjas aptinkamas užkrato pernešėjuje, reikėtų intensyviau atlikti tyrimus aplink užkrėsto užkrato pernešėjo radimo vietą, siekiant aptikti nurodytuoju kenkėju užkrėstus augalus;

([1]) OL L 317, 2016 11 23, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.
([2]) 2020 m. rugpjūčio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1201 dėl *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) patekimo į Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonių (OL L 269, 2020 8 17, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1201/oj).
([3]) EFSA Supporting publication 2020:EN-1873. 76 pp. (https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2020.EN-1873).

(7) turėtų būti nurodyta, kad tuo atveju, kai dėl ekologinių ir klimato sąlygų nurodytasis kenkėjas negali įsitvirtinti atvirame ore, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 2 straipsnyje nurodyti tyrimai turi būti atliekami ne atvirame ore, o tik atitinkamose vietose, kuriose dėl jose esančių augalų šeimininkų gali kilti nurodytojo kenkėjo išplitimo į Sąjungos teritoriją rizika;

(8) be to, atsižvelgiant į atitinkamą fitosanitarinę riziką, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 4 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje būtina paaiškinti, kad demarkacinė zona turėtų būti nustatoma tik tada, kai oficialiai patvirtinamas nurodytojo kenkėjo buvimas augaluose;

(9) nepaisant būtinybės atlikti tyrimus, kai taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kad nebūtų nustatoma demarkacinė zona pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 5 straipsnio 3 dalį, tikslinga iki 1 metų sutrumpinti pareigos atlikti metinius tyrimus pagal to reglamento 5 straipsnio 4 dalį taikymo trukmę. Tačiau, siekiant užtikrinti tų tyrimų patikimumą, būtina nurodyti, kad atliekant tuos tyrimus reikia paimti ir ištirti mėginius atliekant tame reglamente išvardytus molekulinius tyrimus, nurodant minimalų pasikliovimo lygmenį ir numatomą paplitimą atliekant tokius tyrimus;

(10) taikant Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 7 straipsnio 1 dalies e punktą iškilo tam tikros painiavos. Aiškumo sumetimais turėtų būti nustatyta, kad augalų, kurių tyrimo dėl nurodytųjų kenkėjų buvimo rezultatai buvo neigiami, nereikia pašalinti;

(11) nuo 7 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktų nukrypti leidžiančios nuostatos, numatytos 7 straipsnio 3 dalyje, taikymo sritis turėtų būti išplėsta, kad apimtų senus ar kitus medžius, turinčius ypatingą socialinę, kultūrinę ar aplinkosauginę vertę, kad būtų patenkinti visuomenės reikalavimai apsaugoti tuos medžius;

(12) siekiant sudaryti sąlygas optimaliai panaudoti išteklius, taikant likvidavimo priemones, tikslinga leisti valstybėms narėms nedelsiant neimti mėginių ir netirti tų nurodytųjų augalų, kurie nebuvo užkrėsti toje demarkacinėje zonoje pastaruosius 2 metus. Vis dėlto, siekiant užtikrinti tinkamą fitosanitarinės apsaugos lygį, tuos augalus būtina įtraukti į kasmet Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 10 straipsnyje nurodytose demarkacinėse zonose atliekamų tyrimų aprėptį;

(13) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 8 ir 14 straipsniuose būtina patikslinti, kad prieš pašalinant augalus ir jų pašalinimo metu taikomi tinkami fitosanitarinio apdorojimo būdai visų pirma turėtų būti taikomi užkrato pernešėjų skraidymo sezono metu. Be to, 8 straipsnyje turėtų būti aiškiai atskirti žemės ūkio paskirties plotai ir kitos teritorijos, nes nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 priėmimo buvo nustatyta nurodytojo kenkėjo protrūkių ne žemės ūkio paskirties plotuose;

(14) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 9 ir 16 straipsniuose numatyta galimybė nesunaikinti pašalintų augalų medienos, jeigu ta mediena buvo tinkamai fitosanitariškai apdorota. Tačiau iš patirties matyti, kad būtina išsamiau paaiškinti, jog kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad ta mediena būtų be lapų ir šakų, kad būtų išvengta bet kokios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos;

(15) atlikusi tyrimus pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 10 straipsnį, Portugalija patvirtino, kad nebeįmanoma išnaikinti nurodytojo kenkėjo keliose Porto regiono Espinjo, Gondomaro, Majos, Matozinjoso, Porto, Santa Marija de Feiros ir Vila Nova de Gajos savivaldybių apylinkėse;

(16) todėl tos apylinkės turėtų būti įtrauktos į atitinkamą Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 III priede pateiktą užkrėstų zonų, kuriose taikomos izoliavimo priemonės, sąrašą;

(17) tikslinga nuo 5 km iki 2 km sumažinti plotą, kuriame turi būti atliekami metiniai tyrimai šalia buferinės zonos esančiose užkrėstose zonose, jeigu užkrėstose zonose taikomos izoliavimo priemonės. Sumažinus plotą bus galima veiksmingiau sutelkti turimus išteklius nurodytojo kenkėjo išplitimo prevencijai užtikrinti;

(18) užkrėstose zonose, kuriose taikomos izoliavimo priemonės, bet už Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 15 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos teritorijos ribų, tikslinga leisti sodinti ir skiepyti toms pačioms rūšims priskiriamus augalus, kuriuos ištyrus nustatyta, kad jie neužkrėsti nurodytuoju kenkėju, remiantis tyrimais, kurie bent dvejus pastaruosius metus buvo atliekami toje užkrėstoje zonoje;

(19) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 19 straipsnio a punktą nurodytuosius augalus leidžiama vežti, jeigu jie per visą gamybos ciklą buvo auginami vietoje, kuriai suteiktas leidimas, arba buvo tokioje vietoje bent per pastaruosius trejus metus. Šis laikotarpis turėtų būti sutrumpintas nuo 3 metų iki 1 metų, atsižvelgiant į esamas atitinkamas priemones, kuriomis užtikrinama, kad augalai nebūtų užkrėsti nurodytuoju kenkėju;

(20) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 23 straipsnyje nustatytos augalų, kurie dalį auginimo laikotarpio buvo auginami demarkacinėje zonoje, vežimo taisyklės. Būtina paaiškinti, kad, kalbant apie užkrėstas zonas, augalai taip pat turi atitikti 18 straipsnio reikalavimus, kad tos taisyklės derėtų su tame straipsnyje nustatytomis konkrečiomis taisyklėmis dėl nurodytųjų augalų sodinimo tose zonose;

(21) iš Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 24 straipsnio 1 dalies b punkto tikslinga išbraukti reikalavimą, kad gamybos vieta turi būti pripažinta fiziškai apsaugota vieta, nes reikalavimas, susijęs su atitinkamo leidimo išdavimu, jau įtrauktas į to straipsnio įžanginę dalį. Be to, siekiant užtikrinti kuo aukštesnį fitosanitarinės apsaugos lygį, to straipsnio c punkte turėtų būti nurodyta, kad, atliekant bent paskutinį iš tų dviejų patikrinimų, turėtų būti paimti ir ištirti mėginiai;

(22) nustatyta, kad *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L. ir *Salvia rosmarinus* Spenn. augalai ne kartą buvo užkrėsti nurodytuoju kenkėju ir per juos šis kenkėjas gali lengvai išplisti Sąjungos teritorijoje. Todėl jie turėtų būti įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 25 straipsnio 2 dalyje, 28 straipsnio d punkte ir 29 straipsnio e punkte pateiktą sąrašą, nes augalams, keliantiems didžiausią nurodytojo kenkėjo išplitimo riziką, taikomi specialūs reikalavimai;

(23) kad profesionaliems veiklos vykdytojams, kompetentingoms institucijoms ir visiems naudotojams būtų aiškiau dėl atitinkamuose augalų pasuose pateikiamos informacijos, susijusios su nurodytuoju kenkėju, augalų, vežamų buferinėse zonose arba iš buferinės zonos į užkrėstą zoną, pasuose turėtų būti pateiktas užrašas „Buferinė zona – XYLEFA“;

(24) trečiosioms valstybėms kyla sunkumų, siekiant fitosanitarinio sertifikato skiltyje „Kilmės vieta“ įrašyti ilgus tekstus ar kodus, kaip reikalaujama pagal 29 straipsnio c punktą, 30 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktį ir 30 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktį. Siekiant supaprastinti instrukcijas dėl informacijos pateikimo fitosanitariniuose sertifikatuose, tikslinga išbraukti nurodymą apie tai, kurioje fitosanitarinio sertifikato vietoje reikia pateikti tuos duomenis;

(25) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 32 straipsnio 2 dalyje pateikta informacija apie augalus šeimininkus neatitinka to straipsnio, kuris susijęs su oficialiais vežamų nurodytųjų augalų patikrinimais, taikymo srities. Todėl tas straipsnis turėtų būti atitinkamai ištaisytas;

(26) atsižvelgiant į tikslą racionalizuoti ir sumažinti ataskaitų teikimo pareigas ir administracinę naštą, Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 35 straipsnio 2 dalyje nustatyta valstybių narių pareiga perduoti Komisijai tam tikrų priemonių planą turėtų būti panaikinta, nes įsitikinta, kad ji nėra naudinga taikant tą reglamentą;

(27) nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 priėmimo Tarnyba atnaujino savo sodinti skirtų augalų, išskyrus sėklas, kurie žinomi kaip imlūs nurodytajam kenkėjui, duomenų bazę ([4]). Todėl *Acer granatense* Boiss., *Castanea sativa* Mill., *Chenopodium album* L., *Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze, *Cornus sanguinea* L., *Fraxinus angustifolia* Vahl, *Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn., *Liquidambar styraciflua* L., *Lonicera periclymenum* L., *Mentha suaveolens* Ehrh., *Pyracantha coccinea* M. Roem., *Senecio inaequidens* Dc. turi būti įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 I ir II priedus kaip tam tikrų porūšių nurodytojo kenkėjo augalai šeimininkai;

([4]) Update of the *Xylella* spp. host plant database-systematic literature search up to 30 June 2023. *EFSA Journal* 2023; 21:e8477, DOI: https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8477.

(28) kalbant apie *Rhamnus* L. gentį, *Rhamnus alaternus* L. rūšį tikslinga įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 I ir II priedus, nes, remiantis atnaujinta Tarnybos duomenų bazės informacija apie *Xylella* spp. augalus šeimininkus, tik ši rūšis nustatyta kaip imli *Xylella fastidiosa* porūšio *multiplex* infekcijai;

(29) *Salvia apiana* Jeps. turėtų būti išbraukta iš Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 II priede pateikto *Xylella fastidiosa* porūšiui *multiplex* imlių nurodytųjų augalų sąrašo, nes ji buvo per klaidą įtraukta į sąrašą kaip nurodytasis augalas;

(30) nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 priėmimo buvo sukurta naujų molekulinių tyrimų nurodytojo kenkėjo porūšiams nustatyti. Tie tyrimai buvo įtraukti į Europos ir Vidžemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos (EPPO) ([5]) diagnostikos standartą, ir juos taip pat patvirtino Europos Sąjungos etaloninė laboratorija. Todėl jie turėtų būti įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 IV priedą;

(31) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2020/1770 ([6]) yra išvardyti sodinti skirti augalai, kuriems netaikoma Reglamento (ES) 2016/2031 83 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis dėl reikalavimo augalų pasuose nurodyti atsekamumo kodą. Į tą sąrašą turėtų būti įtraukti nurodytuoju kenkėju užkrėsti augalai, kuriais papildyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 25 straipsnio 2 dalis, 28 straipsnio d punktas ir 29 straipsnio e punktas;

(32) todėl įgyvendinimo reglamentai (ES) 2020/1201 ir (ES) 2020/1770 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(33) sodinti skirtų *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L. ir *Salvia rosmarinus* Spenn augalų, išskyrus jų sėklas, įtraukimas į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 25 straipsnio 2 dalies, 28 straipsnio d punkto ir 29 straipsnio e punkto taikymo sritį ir augalų, kuriems pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/1770 reikalingas atsekamumo kodas, sąrašą turėtų galioti nuo 2025 m. liepos 1 d. Tai būtina tam, kad kompetentingos institucijos ir profesionalūs veiklos vykdytojai turėtų pakankamai laiko prisitaikyti prie šių naujų taisyklių;

(34) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 pakeitimai

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1201 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis papildomas šia dalimi:

„d) užkrato pernešėjas – vabzdžiai *Cicadomorpha*, kurie žinomi kaip pernešantys nurodytąjį kenkėją ant augalų, arba bet kurie kiti vabzdžiai, kurie įtariami pernešantys nurodytąjį kenkėją ant augalų“;

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės atlieka metinius augalų šeimininkų ir visų kitų rūšių augalų, jeigu įtariama, kad jie gali būti užkrėsti, tyrimus, siekdamos savo teritorijoje aptikti nurodytąjį kenkėją. Tie tyrimai gali apimti ir užkrato pernešėjus.“;

([5]) PM7/24(5) *Xylella fastidiosa*. DOI: https://doi.org/10.1111/epp.12923.

([6]) 2020 m. lapkričio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1770 dėl sodinti skirtų augalų, kuriems netaikoma Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/2031 nustatyta išimtis dėl reikalavimo augalų pasuose nurodyti atsekamumo kodą, tipų bei rūšių, kuriuo panaikinama Komisijos direktyva 92/105/EEB, (OL L 398, 2020 11 27, p. 6, ELI : http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1770/oj).

b) 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Tose valstybėse narėse, kuriose dėl ekologinių ir klimato sąlygų nurodytasis kenkėjas negali įsitvirtinti atvirame ore, tyrimai atliekami tik tose vietose, išskyrus esančias po atviru dangumi, kuriose auginami augalai šeimininkai ir tikėtina, kad jie gali kelti nurodytojo kenkėjo išplitimo į Sąjungos teritoriją riziką.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Atliekant šiuos tyrimus imami ir tiriami sodinti skirtų augalų ir, jei taikytina, užkrato pernešėjų mėginiai. Atsižvelgiant į Europos maisto saugos tarnybos (toliau – Tarnyba) parengtas statistiškai patikimų ir rizika grindžiamų *Xylella fastidiosa* tyrimų gaires, pagal tyrimo planą ir taikomą mėginių ėmimo schemą turi būti įmanoma, esant pakankamam pasikliovimo lygmeniui, aptikti nurodytąjį kenkėją esant nedideliam jo paplitimui atitinkamoje valstybėje narėje.

4a. Jeigu patvirtinamas nurodytojo kenkėjo buvimas užkrato pernešėjuje teritorijoje, kurioje nurodytasis kenkėjas neaptinkamas, atitinkama valstybė narė nedelsdama atlieka tyrimus bent 400 m spinduliu aplink infekuoto užkrato pernešėjo radimo vietą, taip pat paima ir ištiria augalų šeimininkų ir visų kitų rūšių augalų, jeigu įtariama, kad jie gali būti užkrėsti, mėginius.“;

3) 4 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jeigu oficialiai patvirtinamas nurodytojo kenkėjo buvimas augaluose, atitinkama valstybė narė nedelsdama nustato demarkacinę zoną.“;

4) 5 straipsnio 4 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) teritorijoje, kurioje buvo pirmą kartą patvirtintas nurodytojo kenkėjo buvimas, ne trumpiau kaip vienus metus atlieka metinį tyrimą siekdama nustatyti, ar buvo užkrėsti kiti augalai ir ar reikėtų imtis kokių nors papildomų priemonių;“;

b) papildoma šia pastraipa:

„Atliekant pirmos pastraipos a punkte nurodytą tyrimą, paimami ir ištiriami mėginiai atliekant vieną iš IV priede nurodytų molekulinių tyrimų. Pagal tyrimo planą ir mėginių ėmimo schemą turi būti įmanoma bent 90 % pasikliovimo lygmeniu nustatyti, kad užkrėstų augalų yra 1 %;“;

5) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) e punktas pakeičiamas taip:

„e) nurodytuosius augalus (išskyrus c ir d punktuose paminėtus augalus), kurių mėginiai nebuvo nedelsiant paimti ir kurių molekuliniai tyrimai nebuvo atlikti.“;

ii) papildoma šiomis pastraipomis:

„Pirmos pastraipos e punkte nurodytų nurodytųjų augalų, kurių tyrimo dėl nurodytojo kenkėjo buvimo rezultatai neigiami, nereikia pašalinti.

Nukrypdamos nuo e punkto, valstybės narės gali nuspręsti nedelsiant neimti mėginių ir netirti tų nurodytųjų augalų, kurie nebuvo užkrėsti nurodytuoju kenkėju toje demarkacinėje zonoje pastaruosius dvejus metus, remiantis pagal e punktą paimtų ir ištirtų mėginių tyrimų ir 10 straipsnyje numatytų tyrimų rezultatais. Tačiau turi būti atliekami metiniai tų augalų tyrimai pagal 10 straipsnį.“;

b) 3 dalies įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Nukrypdamos nuo 1 dalies b, c ir d punktų, valstybės narės gali nuspręsti nepašalinti atskirų nurodytųjų augalų, oficialiai pripažintų istorinę vertę turinčiais augalais arba tam tikrą socialinę, kultūrinę ar aplinkosauginę vertę turinčiais medžiais, kurių nukirtimas turėtų nepriimtiną poveikį arba kuriems taikomos specialios nacionalinės ar Sąjungos apsaugos taisyklės, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:“;

6) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„*8 straipsnis*

Kovos su nurodytojo kenkėjo pernešėjais priemonės

1. Susijusi valstybė narė užkrėstoje zonoje taiko tinkamus fitosanitarinio apdorojimo būdus, kuriais siekiama kovoti su nurodytojo kenkėjo pernešėjų populiacija visais jų vystymosi etapais. Visų pirma tuos apdorojimo būdus ji taiko prieš pašalinant 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus augalus ir juos šalinant užkrato pernešėjų skraidymo sezono metu. Kovos su užkrato pernešėjais tikslais tokia praktika, atsižvelgiant į vietos sąlygas, gali apimti veiksmingus cheminio, biologinio arba mechaninio apdorojimo būdus.

2. Susijusi valstybė narė:

a) žemės ūkio paskirties plotuose, užkrėstoje zonoje ir buferinėje zonoje taiko žemės ūkio praktiką, siekdama kontroliuoti nurodytojo kenkėjo pernešėjų populiaciją visais jų vystymosi etapais, tinkamiausiu metų laiku, nepriklausomai nuo to, ar atitinkami augalai buvo pašalinti;

b) kitose teritorijose, išskyrus žemės ūkio paskirties plotus, bent užkrėstose zonose taiko priemones, siekdama kontroliuoti nurodytojo kenkėjo pernešėjų populiaciją visais jų vystymosi etapais, tinkamiausiu metų laiku, nepriklausomai nuo to, ar atitinkami augalai buvo pašalinti.

Taikant pirmos pastraipos a punkte nurodytą žemės ūkio praktiką ir pirmos pastraipos b punkte nurodytas priemones, atsižvelgiant į vietos sąlygas, kovojant su užkrato pernešėjais taikomi veiksmingi cheminio, biologinio arba mechaninio apdorojimo būdai.“;

7) 9 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Kai susijusios valstybės narės kompetentinga institucija nusprendžia nesunaikinti 2 dalyje nurodytos medienos, ji patikrina, kad medienoje nebūtų lapų ir šakų.“;

8) 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Atitinkama valstybė narė, kovodama su nurodytojo kenkėjo pernešėjų populiacija visais jų vystymosi etapais, taiko tinkamus fitosanitarinio apdorojimo būdus augalams, nurodytiems 13 straipsnio 1 dalyje, prieš juos pašalinant, ypač užkrato pernešėjų skraidymo sezono metu, ir aplink augalus, nurodytus 13 straipsnio 2 dalyje. Kovos su užkrato pernešėjais tikslais tokie apdorojimo būdai, atsižvelgiant į vietos sąlygas, gali apimti veiksmingus cheminio, biologinio arba mechaninio apdorojimo būdus.“;

9) 15 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) teritorijoje, kuri tęsiasi ne mažiau kaip 2 km nuo užkrėstos zonos ribos su buferine zona;“;

10) 16 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Kai susijusios valstybės narės kompetentinga institucija nusprendžia nesunaikinti 2 dalyje nurodytos medienos, ji patikrina, kad medienoje nebūtų lapų ir šakų.“;

11) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) tie nurodytieji augalai sodinami arba skiepijami III priede išvardytose užkrėstose zonose, tačiau už 15 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos teritorijos ribų, ir pageidautina, kad jie priklausytų veislėms, kurios, kaip rodo vertinimas, yra atsparios nurodytajam kenkėjui arba jį toleruoja, arba priklausytų toms pačioms rūšims kaip ir augalai, kuriuos ištyrus nustatyta, kad jie neužkrėsti nurodytuoju kenkėju, remiantis tyrimais, kurie bent dvejus pastaruosius metus buvo atliekami užkrėstoje zonoje;

c) tie nurodytieji augalai priklauso toms pačioms rūšims kaip ir augalai, kuriuos ištyrus nustatyta, kad jie neužkrėsti nurodytuoju kenkėju, remiantis tyrimais, kurie buvo atliekami pagal 10 straipsnį bent dvejus pastaruosius metus, ir jie yra atsodinami užkrėstose zonose, kurios nustatytos likvidavimo tikslais;“;

b) pridedamas šis punktas:

„d) nurodytieji augalai, išskyrus nurodytus b punkte, gali būti sodinami mokslo tikslais, jei jie sodinami už 15 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytų teritorijų ribų.“;

12) 19 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) nurodytieji augalai per visą gamybos ciklą buvo auginami vietoje, kuriai suteiktas leidimas pagal 24 straipsnį, arba buvo tokioje vietoje bent vienus metus;“;

13) 23 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) nurodytieji augalai buvo auginami vietoje, kuri priklauso veiklos vykdytojui, užregistruotam pagal Reglamento (ES) 2016/2031 65 straipsnį, o užkrėstoje zonoje esanti vieta atitinka 18 straipsnio reikalavimus;“;

14) 24 straipsnio 1 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) tai yra vieta, fiziškai apsaugota nuo nurodytojo kenkėjo ir jo pernešėjų;

c) kompetentinga institucija kasmet, tinkamiausiu laiku, atliko ne mažiau kaip du jos patikrinimus, ir paskutinio patikrinimo metu, likus kuo mažiau laiko iki išvežimo, buvo paimti ir ištirti mėginiai.“;

15) 25 straipsnio 2 dalies įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Nukrypstant nuo 1 dalies, sodinti skirti *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb ir *Salvia rosmarinus* Spenn. augalai, išskyrus jų sėklas, gali būti vežami pirmą kartą Sąjungos teritorijoje tik tuo atveju, jei tenkinamos šios sąlygos:“;

16) 27 straipsnio antros pastraipos b punktas pakeičiamas taip:

„b) jei jie vežami buferinėje zonoje arba iš buferinės zonos į užkrėstą zoną, šalia atsekamumo kodo, nurodyto Reglamento (ES) 2016/2031 VII priedo A dalies 1 punkto e papunktyje, pateikiamas užrašas „Buferinė zona – XYLEFA.“;“

17) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) susijusios trečiosios šalies nacionalinė augalų apsaugos organizacija, remdamasi kompetentingos institucijos atliktais patikrinimais, paimtais mėginiais ir atliktais jų molekuliniais tyrimais, nurodytais IV priede, ir vadovaudamasi ISPM Nr. 4 (*), raštu pranešė Komisijai, kad nurodytasis kenkėjas šalyje neaptinkamas, ir, atsižvelgiant į Tarnybos parengtas statistiškai patikimų ir rizika grindžiamų *Xylella fastidiosa* tyrimų gaires, pagal naudojamą tyrimo planą ir mėginių ėmimo schemą įmanoma, esant pakankamam pasikliovimo lygmeniui, nustatyti nurodytąjį kenkėją, kai jo paplitimas nedidelis;

_____

(*) ISPM No 4 „Requirements for the establishments of pest free areas“.“;

b) d punktas pakeičiamas taip:

„d) sodinti skirti *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb ir *Salvia rosmarinus* Spenn. augalai, išskyrus jų sėklas, buvo auginami vietoje, kurią kasmet tikrina kompetentinga institucija ir kurioje tinkamu metu paima ir ištiria šių augalų mėginius atlikdama IV priede nurodytus tyrimus, kad nustatytų, ar yra nurodytasis kenkėjas, taikydama mėginių ėmimo schemą, pagal kurią bent 80 % pasikliovimo lygmeniu įmanoma nustatyti, kad užkrėstų augalų yra 1 %;“;

18) 29 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) augalai šeimininkai yra kilę iš teritorijos, kurią atitinkama nacionalinė augalų apsaugos organizacija, laikydamasi ISPM Nr. 4 ir remdamasi oficialiais tyrimais, pagrįstais mėginių ėmimu ir tyrimu atliekant IV priede nurodytą tyrimą, paskelbė neužkrėsta nurodytuoju kenkėju, ir, atsižvelgiant į Tarnybos parengtas statistiškai patikimų ir rizika grindžiamų *Xylella fastidiosa* tyrimų gaires, pagal naudotą tyrimo planą ir mėginių ėmimo schemą įmanoma, esant pakankamam pasikliovimo lygmeniui, nustatyti nurodytąjį kenkėją, kai jo paplitimas nedidelis;“;

b) c punktas pakeičiamas taip:

„c) prie augalų šeimininkų pridėtas fitosanitarinis sertifikatas, kuriame nurodoma, kad jie visą auginimo laiką augo a punkte nurodytoje teritorijoje, konkrečiai įvardijant tos teritorijos pavadinimą;“;

c) e punktas pakeičiamas taip:

„e) sodinti skirti *Coffea* L., *Lavandula angustifolia* Mill., *Lavandula dentata* L., *Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel., *Lavandula latifolia* Medik., *Lavandula stoechas* L., *Nerium oleander* L., *Olea europaea* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb ir *Salvia rosmarinus* Spenn. augalai, išskyrus jų sėklas, buvo auginami vietoje, kurią kasmet tikrina kompetentinga institucija ir kurioje tinkamu metu paima ir ištiria šių augalų mėginius atlikdama IV priede nurodytus tyrimus, kad nustatytų, ar yra nurodytasis kenkėjas, taikydama mėginių ėmimo schemą, pagal kurią bent 80 % pasikliovimo lygmeniu įmanoma nustatyti, kad užkrėstų augalų yra 1 %;“;

19) 30 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies c punkto ii papunktis pakeičiamas taip:

„ii) kenkėjais neužkrėstos (-ų) gamybos vietos (-ų) pavadinimas arba kodas;“;

b) 2 dalies d punkto ii papunktis pakeičiamas taip:

„ii) kenkėjais neužkrėstos (-ų) gamybos vietos (-ų) pavadinimas arba kodas.“;

20) 35 straipsnio 2 ir 3 dalys išbraukiamos;

21) priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento I priedą.

2 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 ištaisymas

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1201 ištaisomas taip:

1) 32 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Tokie patikrinimai atliekami bent tose vietose, įskaitant kelius, oro uostus ir uostus, kuriose nurodytieji augalai vežami iš užkrėstų zonų į buferines zonas arba kitas Sąjungos teritorijos dalis.“;

2) II priede pateiktame sąraše „Nurodytieji augalai, kurie yra imlūs *Xylella fastidiosa* porūšiui *multiplex*“ išbraukiamas įrašas „*Salvia apiana* Jeps.“.

3 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1770 pakeitimai

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1770 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą.

4 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 15 punktas, 17 punkto b papunktis, 18 straipsnio c papunktis ir 3 straipsnis taikomi nuo 2025 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. rugsėjo 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 pakeitimai

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1201 priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) tarp „*Carya* Nutt.“ ir „*Catharanthus roseus* (L.) G.Don“ įterpiamas šis įrašas:

„*Castanea sativa* Mill.“;

b) tarp „*Clematis vitalba* L.“ ir „*Coelorachis cylindrica* (Michx.) Nash“ įterpiamas šis įrašas:

„*Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze“;

c) tarp „*Coprosma repens* A.Rich.“ ir „*Coronilla* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Cornus sanguinea* L.“;

d) tarp „*Grevillea juniperina* Br.“ ir „*Hebe* Comm. ex Juss.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn.“;

e) tarp „*Lonicera japonica* Thunb.“ ir „*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner“ įterpiamas šis įrašas:

„*Lonicera periclymenum* L.“;

f) tarp „*Medicago sativa* L.“ ir „*Metrosideros* Banks ex Gaertn.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Mentha suaveolens* Ehrh.“;

g) tarp „*Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn“ ir „*Pyrus* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Pyracantha coccinea* M. Roem.“;

h) įrašas „*Rhamnus* L.“ pakeičiamas taip:

„*Rhamnus alaternus* L.“;

i) tarp „*Scabiosa atropurpurea* var. *maritima* L.“ ir „*Setaria magna* Griseb.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Senecio inaequidens* DC.“;

2) II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) sąrašas „Nurodytieji augalai, kurie yra imlūs *Xylella fastidiosa* porūšiui *fastidiosa* iš dalies keičiamas taip:

i) tarp „*Ficus carica* L.“ ir „*Genista lucida* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Fraxinus angustifolia* Vahl“;

ii) tarp „*Juglans regia* L.“ ir „*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner“ įterpiamas šis įrašas:

„*Liquidambar styraciflua* L.“

iii) tarp „*Psidium* L.“ ir „*Rhamnus alaternus* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Quercus ilex* L.“;

iv) tarp „*Rhamnus alaternus* L.“ ir „*Rubus rigidus* Sm.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Rubus ideaus* L.“;

b) sąrašas „Nurodytieji augalai, kurie yra imlūs *Xylella fastidiosa* porūšiui *multiplex*“ iš dalies keičiamas taip:

i) tarp „*Acacia* Mill.“ ir „*Acer griseum* (Franch.) Pax“ įterpiamas šis įrašas:

„*Acer granatense* Boiss.“;

ii) tarp „*Carya* Nutt.“ ir „*Celtis occidentalis* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Castanea sativa* Mill.“;

iii) tarp „*Cercis siliquastrum* L.“ ir „*Chionanthus* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Chenopodium album* L.“;

iv) tarp „*Clematis vitalba* L.“ ir „*Convolvulus cneorum* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Clinopodium nepeta* (L.) Kuntze“;

v) tarp „*Coprosma repens* A.Rich.“ ir „*Coronilla* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Cornus sanguinea* L.“;

vi) tarp „*Grevillea juniperina* Br.“ ir „*Hebe* Comm. ex Juss.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Grevillea rosmarinifolia* A. Cunn.“;

vii) tarp „*Lonicera japonica* Thunb.“ ir „*Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner“ įterpiamas šis įrašas:

„*Lonicera periclymenum* L.“;

viii) tarp „*Medicago sativa* L.“ ir „*Metrosideros* Banks ex Gaertn.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Mentha suaveolens* Ehrh.“;

ix) įrašas „*Rhamnus* L.“ pakeičiamas taip:

„*Rhamnus alaternus* L.“;

x) tarp „*Scabiosa atropurpurea* var. *maritima* L.“ ir „*Solidago virgaurea* L.“ įterpiamas šis įrašas:

„*Senecio inaequidens* DC.“;

3) III priedas papildomas D dalimi:

„D DALIS

Užkrėsta zona Portugalijoje

Vietovė, kurią apima Portugalijos užkrėsta zona:

Porto regionas

Šių Espinjo (Espinho) savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Anta e Guetim
Espinho
Silvalde

Gondomaro (Gondomar) savivaldybėje esančios apylinkės:
Gondomar (São Cosme), Valbom e Jovim

Šių Gondomaro savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Baguim do Monte (Rio Tinto)
Fânzeres e São Pedro da Cova
Foz do Sousa e Covelo
Melres e Medas
Rio Tinto

Šių Majos (Maia) savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Pedrouços

Šių Matozinjoso (Matosinhos) savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Custóias, Leça do Balio e Guifões
São Mamede de Infesta e Senhora da Hora

Porto savivaldybėje esančios apylinkės:
Bonfim
Campanhã
Cedofeita, Ildefonso, Sé, Miragaia, Nicolau, Vitória
Paranhos

Šių Porto savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Aldoar, Foz do Douro e Nevogilde
Lordelo do Ouro e Massarelos
Ramalde

Santa Marija da Feiros (Santa Maria da Feira) savivaldybėje esančios apylinkės:
Argoncilhe
Fiães
Nogueira da Regedoura
Sanguedo

Šių Santa Marija da Feiros (Santa Maria da Feira) savivaldybėje esančių apylinkių teritorijos dalis:
Caldas de São Jorge e Pigeiros
Canedo, Vale e Vila Maior
Lobão, Gião, Louredo e Guisande
Lourosa
Mozelos
Santa Maria de Lamas
São João de Ver
São Paio de Oleiros

Vila Nova de Gajos (Vila Nova de Gaia) savivaldybė:
Visos apylinkės“

4) IV priedo B dalis „Molekuliniai tyrimai *Xylella fastidiosa* porūšiui identifikuoti“ papildoma šiais punktais:

„4. Tikralaikė PGR pagal Dupas *et al.*, 2019 m., nustatomi visi porūšiai (*).

5. Tikralaikė PGR pagal Hodgetts *et al.*, 2021 m., nustatomi visi porūšiai (**).

_____

(*) DOI: 10.3389/fpls.2019.01732.
(**) DOI: 10.1111/jam.14903.“

II PRIEDAS

ĮGYVENDINIMO REGLAMENTO (ES) 2020/1770 PAKEITIMAI

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1770 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) tarp „*Coffea*“ ir „*Lavandula dentata* L.“ įterpiamas šis įrašas:
„*Lavandula angustifolia* Mill.“;

2) tarp „*Lavandula dentata* L.“ ir „*Nerium oleander* L.“ įterpiamas šis įrašas:
„*Lavandula x intermedia* Emeric ex Loisel.
Lavandula latifolia Medik.
Lavandula stoechas L.“;

3) tarp „*Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb“ ir „*Solanum tuberosum* L.“ įterpiamas šis įrašas:
„*Salvia rosmarinus* Spenn.“